

Ústav Lingvistiky a ugrofinistiky

Posudek diplomové práce Sanni Noronkoski

Srovnání českých a finských verbálních časů v paralelním korpusu

Diplomová práce Sanni Noronkoski si vytkla za cíl prozkoumat a srovnat systémy slovesných časů v češtině a finštině. Jak sama autorka uvádí, právě tato oblast bývá kvůli odlišnému chápání času kamenem úrazu pro většinu Finů studujících češtinu i Čechů studujících finštinu, což mohou potvrdit také z osobní i vlastní pedagogické zkušenosti. Při zkoumání této problematiky využila diplomantka metody korpusové lingvistiky a vzhledem k charakteru korpusu InterCorp, který je tvořen převážně překlady beletrie, se na ni dívala zejména z hlediska překladu.

Po naznačení teoretického rámce, popisu materiálu a zvolené metodologie následuje stručný rozklad o povaze finštiny a češtiny s důrazem na slovesa - zajímavé jsou zde např. postřehy o finské terminologii v této oblasti (s. 17 i dále). Ve druhé, a stěžejní, části DP je analyzován velmi rozsáhlý materiál – časové formy 20 nejfrekventovanějších českých sloves v daném subkorpusu a jejich finské ekvivalenty. Celkem autorka prošla úctyhodných téměř 13 tisíc (!) výskytů. Při tomto množství je jasné, že výsledky jsou kvantifikovány a shrnuty v tabulkách a grafech. Původně zamýšlený pohled na všechny slovesné časy byl nakonec omezen jen na prezens a časy minulé (futurum ve finštině formálně neexistuje). Postup při zpracovávání jednotlivých sloves a jejich řazení do kategorií S. Noronkoski demonstruje na slovese *dělat* (viz 2.1); výsledky týkající se dalších sloves nalezneme až v příloze. Třídění je velmi jemné – kromě očekávaných kategorií čas-čas autorka neopomněla vytvořit ani takové jako „chyba v překladu“ či „ustálené spojení“. Zásadní význam má kap. 2.2, v níž se srovnávají 2 z finských minulých časů, jimiž čeština nedisponuje (perfekt a pluskvamperfekt), s jejich českými formálními ekvivalenty, a kde se také autorka pustila do nesnadné kategorie vidu, jež je jako taková neznámá naopak finštině. Ze statistik v kap. 2.3 pak vyplývá, že jazyk originálu výskyt jednotlivých slovesných časů neovlivňuje.

Závěr DP stručně shrnuje výsledky zkoumání, které jsou kvantifikovány v příloze. Poněkud překvapivě působí pouze dvouřádkové finskojazyčné shrnutí? Celkově se jedná o práci přehledovou, a proto je jasné, že některé zjištěné jevy (např. velký podíl konstrukcí, u nichž nebylo možné slovesný čas v češtině jednoduše porovnat s finským ekvivalentem) či jevy, jimž nakonec pozornost věnována nebyla (např. otázky ekvivalence českého futura ve finštině), by si v budoucnu zasloužily hlubší analýzu.

Při tak obrovském objemu práce je pochopitelné, že někdy dojde k drobným nepřesnostem, ale je škoda, že se diplomantka nevyvarovala (možná z důvodu časových?) některých formálních nedostatků, které zbytečně snižují kvalitu jinak přínosné práce. Z nich jen namátkou uvádím: chybějící čísla stránek v obsahu, přetékání jinak přehledných tabulek (s. 56-57, 62-63), opakování odstavce (s.20 a 21), nepřesné odkazy na sekundární literaturu či neúplné údaje v seznamu literatury.

Ústav Lingvistiky a ugrofinistiky

Přes výše uvedené výhrady ovšem oceňuji výběr tématu diplomové práce Sanni Noronkoski a její pečlivou práci s množstvím zkoumaného materiálu. Jako, pokud je mi známo, první DP pracující s česko-finským subkorpusem InterCorpu testuje jeho možnosti a je na tomto poli důstojným průkopníkem, jenž bude mít snad brzy četné následovníky. Její výsledky lze také do jisté míry využít při výuce finštiny pro české studenty.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit výborně až velmi dobře.

V Praze, 6.9.2010

Mgr. Lenka Fárová, Ph.D.

oponent